

KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, de 9e juni 1982 door de Gemeenschapsminister van Cultuur verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van decreet "houdende oprichting van een cultureel centrum van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland", heeft de 11e juni 1982 het volgend advies gegeven :

Ingevolge de opgelegde korte termijn moet het advies beperkt worden tot de volgende opmerkingen.

+

I. Volgens artikel 2 van het ontwerp wordt bij het "Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking van de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België" een "Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap" opgericht, dat zijn zetel zal hebben in het complex "De Brakke Grond" te Amsterdam. Volgens de artikelen 3 en 4 zal dat Cultureel Centrum een eigen opdracht, een eigen leiding en een eigen personeel hebben. De daartoe nodige kredieten zullen worden ingeschreven op de begroting van het Commissariaat-generaal (artikel 6). Ten slotte zal door de Vlaamse Executieve voor de exploitatie van het Cultureel Centrum een rechtspersoon naar Nederlands recht kunnen worden opgericht (artikel 5).

Uit artikel 7 van het ontwerp en uit de memorie van toelichting blijkt dat het bedoelde Cultureel Centrum in de plaats zal komen van het "Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap in Nederland" dat met een koninklijk besluit van 23 april 1981 bij het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap werd opgericht. Volgens de memorie van toelichting is de nieuwe regeling nodig omdat "de praktijk heeft uitgewezen dat de middelen die in het voormeld koninklijk besluit werden bepaald, een optimale werking en een volwaardige uitbouw van het Centrum in de weg staan. Daarom wordt voorgesteld het koninklijk besluit van 23 april 1981 te vervangen door een decreet dat een ruimere werking van het Centrum toelaat en een regularisatie inhoudt voor de personeelsleden die van bij de aanvang in het Centrum tewerkgesteld zijn".

.../...

II. Uit de voorgaande ontleding van de teksten blijkt dat het bedoelde Cultureel Centrum van een bestuursdienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap omgevormd wordt tot een speciale dienst van het Commissariaat-generaal voor de internationale culturele samenwerking van de Nederlandse Cultuurgemeenschap in België. Dat Commissariaat-generaal is bij een decreet van 8 juli 1980 opgericht in de vorm van een bestuur met rechtspersoonlijkheid, ingedeeld bij de instellingen van categorie A bedoeld in artikel 1 van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut. Het staat onder het beheer van "de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort".

Het is duidelijk dat wanneer in een bestuur met rechtspersoonlijkheid, een dienst wordt opgericht, deze dienst van dat bestuur een geleding wordt en dat, wanneer aan die dienst een opdracht wordt toebedeeld welke nog niet begrepen is in de opdracht van het betrokken bestuur, diens opdracht in het oprichtingsdecreet moet worden uitgebreid. Een zelfde lijn moet worden gevolgd wat het personeel en de leiding betreft. Daaruit volgt dat het ontwerp fundamenteel moet worden herdacht en herschreven in de vorm van een wijziging van het decreet van 8 juli 1980.

Wat de opdracht in kwestie betreft, mag nog worden opgemerkt dat in het decreet van 8 juli 1980 de opdracht van het Commissariaat-generaal in vrij algemene bewoordingen is gesteld. Naar luid van artikel 2 van het decreet van 8 juli 1980 is het Commissariaat-generaal "belast met de voorbereiding van de internationale samenwerking en met de uitvoering van de taken die dit met zich brengt in verband met de mate-

.../...

ries die afhangen van de cultuurgemeenschap". Het is niet uitgesloten dat de opdrachten welke in artikel 3 van het ontwerp met betrekking tot het Cultureel Centrum van de Vlaamse Gemeenschap worden omschreven, in de in algemene bewoordingen gestelde opdracht van het Commissariaat-generaal kunnen worden ingepast. Zelfs dan verdient het nog aanbeveling de omschrijving van dezes opdracht opnieuw te formuleren, al was het reeds om te voorkomen dat de voor Nederland specifieke opdracht van het Cultureel Centrum volledig zou samenvallen met die waarin voor het Commissariaat-generaal al is voorzien.

III. Zoals boven reeds is opgemerkt, kan naar luid van artikel 5 van het ontwerp de Vlaamse Executieve voor de exploitatie van het Cultureel Centrum een "rechtspersoon naar Nederlands recht" oprichten.

Gelet op de bijzonder korte termijn waarin om advies is gevraagd, mag het volstaan erop te wijzen, aan de ene kant, dat, doordat het Cultureel Centrum een geleding wordt van het Commissariaat-generaal, het overdragen aan een derde van een deel van de opdracht van het Cultureel Centrum uiteraard inhoudt dat de opdracht van het Commissariaat-generaal voor een overeenstemmend deel wordt verminderd, aan de andere kant, dat de Vlaamse Raad aan de Vlaamse Executieve de bevoegdheid niet kan opdragen om een rechtspersoon naar Nederlands recht op te richten. Immers, wanneer een Belgische overheid met aanwending van haar wetgevend of decreetgevend gezag een rechtspersoon opricht, of daartoe aan de uitvoerende macht de bevoegdheid overdraagt, zal die oprichting geschieden overeenkomstig de regels van het Belgisch recht en zal het resultaat van de toepassing van die regels een rechtspersoon naar Belgisch recht zijn.

.../...

Aan het voorgaande mag men toevoegen dat de oprichting van een rechtspersoon naar Nederlands recht juridisch niet onmisbaar is, eensdeels omdat een natuurlijk persoon of rechtspersoon naar Belgisch recht de nodige rechtsbekwaamheid heeft om in Nederland rechtshandelingen te stellen, anderdeels omdat steeds de mogelijkheid bestaat om langs contractuele weg een derde met de exploitatie van het Cultureel Centrum te belasten. Mochten er desalniettemin dwingende redenen zijn om voor de in artikel 5 van het ontwerp uitgedrukte behoeften in de oprichting van een nieuwe rechtspersoon te voorzien, dan kan dit - gelet op de autonomie van het Commissariaat-generaal en op de begrensde bevoegdheid van de Belgische normerende overheid - slechts gebeuren op initiatief van het Commissariaat-generaal en volgens de regels van het Nederlands gemeen recht.

Uit het ene en het andere volgt dat de bepaling van artikel 5 van het ontwerp beter zou vervangen worden door de volgende tekst : "Het Commissariaat-generaal kan de exploitatie van het Cultureel Centrum aan een derde overdragen".

IV. Artikel 4 van het ontwerp betreft de personeelsformatie van het Cultureel Centrum. Zoals reeds gezegd, worden de betrokkenen personeel van het Commissariaat-generaal, zal dezès personeelsstatuut op hen van toepassing zijn en zal dezès personeelsformatie, hiërarchische indeling van de graden en vaststelling van de weddeschalen verbonden aan de bij-

.../...

zondere graden, moeten worden aangepast, het ene en het andere met naleving van het bepaalde in artikel 13, §§ 5 en 6, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De bevoegde overheid terzake is de Vlaamse Executieve.

Of het thans in dienst zijnde contractueel personeel bij voorrang zal kunnen worden benoemd, zal aan de hand van het zoëven genoemde personeelsstatuut (besluit van de Vlaamse Executieve van 22 maart 1982) moeten worden opgelost, zo nodig na een wijziging ervan, eveneens met inachtneming van de reeds vermelde bepalingen van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Vanzelfsprekend zal men bij die benoemingen oog moeten hebben voor de mobiliteitsregeling bedoeld in artikel 51, § 4, van de wet van 28 december 1973, gewijzigd bij de wet van 2 juli 1981.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	:	H. ADRIAENS,	voorzitter,
		H. COREMANS,	staatsraden,
		Gh. TACQ,	
Mevrouw	:	M. BENARD,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. DE COENE,
auditeur.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

M. BENARD.

H. ADRIAENS.